

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred **dve kroni** za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Mladenci, v soboto, dne 4. julija zvečer zanetite po slovenskih gričih, ki so priče slavne slovenske zgodovine, kresove v čast blagovestnikoma, sv. bratoma Cirilu in Metodu! Kjerkoli prebiva verni slovenski rod, naj to oznanjajo veliki kresovi! Mladenci, poslušajte naš glas, in ponosni bomo na vas!

Kmečki stariši, pazite na svoje dijake!

Naš kmet je pokazal, da iz njega izidejo veliki možje. In ravno v današnjih časih bi rabili velikih mož, ki nam bi jih lahko dali kmečki stariši, a več kakor tri četrteine nadarjenih kmečkih dijakov se v mestih spridi. Tukaj pridejo v slabo tovarišijo starejših liberalnih dijakov, ki jim oznanjajo „svobodo“, to je delati le po svoji volji, ki je pa k slabemu nagnjena. Tako že mnogo dijakov obsedi v nižjih razredih, ker učiti se — je proti njih svobodni volji, temveč lumpati in pohujševati mlajše tovariše, to je svobodno. Drugi pa, če izvršijo svoje študije, zaidejo čisto na kriva pota. Berejo pisatelje, ki so bili najljutejši sovražniki sv. cerkve in jim vse verjamejo brez dokazov, a učitelju veronauka v šoli ne verjamejo zato, ker ga sovražijo. Boga, ki kateremu so kot nedolžni otroci lepo molili in sklepali roke, kakor si jih učila ti, uboga mati, onega pravičnega Boga ne priznavajo več. Nič jim ni več svetega in blagega. Cerkev in duhovnike sovražijo in jih preklinjajo, češ, da hočejo ljudstvo poneumniti. Stariši, tukaj sodite sami! A poleg tega je še najostudnejše to, da ravno ti mladeniči hodijo okoli po župniških beračit. Tukaj si pa ne upajo javno povedati svojega „prepričanja“, temveč se hinavsko zakrivajo in pa igrajo vloge Iškarijotove. Imamo vzgledov žalbog mnogo. Ko pride iz farovža, se pa nasmeji, da je „nafarbal črnega.“ A ni jim dovolj, da so sami takšni. Tudi drugim in sicer mlajšim dijakom razlagajo svoje nauke. Kdor se jim ne da vjeti, gorje mu. Pobirajo od njih denar za razne brezverske knjige in pohujšljive romane, jih vodijo v gostilne, kjer udrihajo črez vero, Boga, cerkev itd. Žalostno a resnično je, da zahajajo tudi v javne hiše si zdravje kvariti in se celo hvalijo s tem. Imamo dovolj vzgledov. Da bi svoje zaslepljenosti med dijaki bolj razširili, so si ustanovili svoj list „Svobodo“, ki kar kipi same surovosti in sovraštva do cerkve. Pisana je tako, da mora zapeljati male neizkušene fante, ki menijo, da višji dijaki vse vedo. Če jim kdo ne verjame in gre svoja poštena pota, ga so-

vražijo, psujejo, izzivajo na vse načine in uporabljajo tudi pest. Seveda mlajšim, ki so še nepokvarjeni, trdijo, da niso proti veri in Bogu, a znajo jim vsaditi kal sovraštva do teh svetinj. Že drugošolcem dajejo knjige, kakor „Renanovo „Življenje Jezusovo“, ki pravi, da Jezus ni bil Bog, temveč le navaden človek in je imel brate in sestre. To je napisal zagrnjen nasprotnik cerkve in brezvestneži mu seveda verjamejo. Kmetje, kako naj potem ostanejo vaši sinovi še nepopačeni in prvoboritelji za svetinje, za katere se borite vi in so se borili vaši pradedje. Tem žalostnim razmeram so mnogo kriva stanovanja. Starejši, pokvarjeni dijaki že tako gledajo, da dobijo okoli sebe po enega ali po več mlajših dijakov, da jim potem razkladajo svoja načela in jih vodijo povsodi s seboj. Zatorej pazite, stariši, kam daste svoje sinove na stanovanje; pazite, kakšne zbirate gospodinje in obrnite se brez strahu na neliberalne profesorje v mestih, ki bodo gotovo vedeli za poštene katoliške gospodinje, kjer se ni treba bati pohujševanja. To v pomislek, ako še hočemo upati, da bomo imeli Slovenci še kedaj dobre svetne katoliške inteligence. — Dijak, ki se je izpreobrnil.

Mladenci slovenski!

Zopet vas kliče „Naš Dom“ na delo za mladeniško organizacijo. Sedaj, ko ste si ustanovili svojo mladeniško zvezo, nadaljujte začeto delo! „Naš Dom“, vaše glasilo, vas vabi vse, zlasti mladeniče Slovenskih goric, da agitirate in pridete na shod, ki se vrši v nedeljo, dne 5. julija t. l. na praznik sv. Cirila in Metoda, slavni slovenskih apostolov in sicer

pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Sv. Trojica je središče Slovenskih goric. Bila je tudi že priča krasnega mladeniškega shoda, ki se je vršil dne 12. julija 1903. in ki je štel čez 1600 mladeničev-udeležencev. Gotovo je marsikomu še v živem spominu. Naj se vaše navdušenje ne ohladi, ampak s treznim pogumom delajte v svoji organizaciji za vero sveto in domovino drago. Mladeniški shod pri Sv. Trojici dne 5. julija naj k temu zdatno pripomore!

„Naš Dom“ pred shodom ne bo več izšel. Pa spominjal se vas bo na shodu in vam poslal svoje prijateljske pozdrave. Natančnejši spored shoda se bo objavil v „Slov. Gosp.“

Slovenci!

Dne 5. julija slavimo zopet god slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Plameni mnogobrojnih kresov bodo njima na čast plapolali po slovenskih bregovih. Kjer vidimo ta dan kresove, vemo, da še tamkaj gori tudi ogenj narodne zave-

sti. Toda, ko se oziramo iz Maribora proti slovensko-nemški meji, se nam boječe in plaho vsiljuje vprašanje: Kako dolgo bomo gledali po teh sedaj še obmejnih hribih kresove v čast slovanskima bratoma?

Dogodki zadnjih časov nas vznemirjajo. Slovensko posestvo gine drugo za drugim. Slov. krščanska zveza za Stajersko nima denarja, da bi s počupovanjem posestev posegla vnjes. A nekaj drugega lahko stori — tudi z majhnimi gnotnimi sredstvi, ako ji slovenski rodoljubi po širni domovini priskočijo na pomoč. Z izobrazbo lahko budi, krepki in ojačuje slovensko narodno zavest naših bratov ob meji. To hoče v bodoče tudi storiti še v večji meri kot dosedaj. Že sedaj delujejo ob meji štiri Zvezina izobraževalna društva, in Zveza vzdržuje okoli Maribora več potovalnih knjižnic. Toda pomanjkanje sredstev jo ovira v obrambnem delu za mejo.

Obračamo se torej na Slovence vseh slovenskih pokrajin, naj letos proslave god sv. Cirila in Metoda s tem, da pošiljajo darove Slovenski krščansko-socialni zvezi v Mariboru, ki se bodo uporabljali le za narodno delo ob meji.

Slovinci, spominjajte se obmejnih bratov!

Maribor, 18. junija 1908.

Slov. kršč. soc. zveza za Štaj.

Brzobjavni in pismeni pozdravi,

ki so jih dobili mladeniči, zbrani v Ljutomeru.

Maribor. Nikoli narod ne zagine, če tudi ga ves svet tepta, ki poln kreposti je, vrline, pom vere v sebe in Boga. Uredništvo „Našega Doma.“

St. Jurij v Slov. gor. Vsem danes na mladeniškem shodu v Ljutomeru zbranim najiskrenejše pozdrave! Mladeniči! Med vami danes sklenjena zveza naj vas spremlja vse življenje, daje naj vam moč, krepost, pogum za boj za vero sveto in lepo našo slovensko domovino. Bodi vam pa tudi vir in pravi tir za skupno delo v blagor vaš, v vzgled vsakomur, kdor ni naš! Z Bogom naprej do zmage! V imenu Kmečke zveze Iv. Roškar.

Dunaj. Naprej armada zbrane mladine za čast, srečo roda, domovine. Gostinčar.

Maribor. Živila slovenska mladina. Bodočnost je vaša. Zidanšek, Kavčič, Stegenšek, Fink, Rant.

Maribor. Slovenskim mladeničem v Ljutomeru kličemo: Pogumno naprej! Poderimo vse ovire in naprej! Uredništvo „Slovenskega Gospodarja!“

Maribor. Duh resnice vas zedini — v blagor veri, domovini. V duhu z vami. Mariborski bogoslovci.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pozdravljeni bratje tovariši! Bog naj blagoslovi skupno delo v prid ljudstva slovenskega. Mladeniška zveza Sv. Jurij v Slov. gor.

Celje. Kot skala močna bo domovina — če složna bo naša krščanska mladina. Telovadni odsek v Celju.

Celje. Vihra naj, tulj naj ta liberalni piš, zastava naša v boju je in bode sveti križ. Mladeniška Marijina družba v Celju.

Praga. Delegati čeških, hrvatskih, poljskih in slovenskih akademikov mladeniški zvezi krepko: skupaj na plan! Sedlak, Vac, pl. Sabatovski, Božič, Puntar.

Mozirje. Slava zborovalcem, živila mladina pripravljena za boj proti sovražnikom vere in domovine. Izobr. društvo Nazarje.

Sv. Križ nad Mariborom. Kmečko bralno društvo pri Sv. Križu nad Mariborom kliče mladeniški zvezi na ustanovnem shodu: živi, rasti, procvitaj.

Ljubljana. Slovenski mladeniči, združite se v obrambo domovine naše, ki bodi vedno zvesta veri in mili govoric naših pradedkov. Poslanec Povše.

Selce. Le čvrsto stojte v boju za dom, — do zmage hitite, če udarja tuč grom. Rožnik, župnik; Demšar, poslanec; Šmid, župan.

Kozje. Upanje boljše bodočnosti, naša mladina, krepko naprej z Bogom za mili slovenski rod pod izvrstnim vodstvom. Dr. Krek in dr. Korošec, živila! Dr. Jankovič, rojak dekan Tomažič.

Dunaj. Slovensko akademično društvo „Danica“ na Dunaju kliče: hrabro z nami, naprej na delo krščansko.

Gorica. Čvrsto zmagoslavno naj zaplava zastava poštene slovenske mladine, Bogu v čast, narodu v obrambo, sovragu v trepet; v duhu smo z vami; slovenski in hrvatski bogoslovci v Gorici.

LISTEK.

o. š.

Druga spomlad.

Skopnel je sneg. Mrzli vetrovi so odpihali. Božajoča, mehka sapica je prebudila otrpnelo naravo iz težkega spanja.

Že so prikukali iz napetih popkov zeleni lističi. Topli solnček jih je izvabil s svojimi svetlimi žarki iz tesnega zapora. Neizmerno jim ugaja prijetna solnčna svetloba. Lahen zefirček se poigrava z njimi. Bil jim je prav kratek čas. Niti opazili niso, kako so se že izpremenili. Niso bili več sami. Ne, v njihovi sredini je že brez števila drobnih cvetov. Kako milo, kako ljubko kukajo na dan izpod zelenih lističev!

Ubogi lističi! — — — Vas je-li kaj sram? — Vsakdo občuduje drobne, bele in pisane cvete. Na vas, zeleni lističi, se le malokdo ozre. Za vas se nihče več ne zmeni! — — — Da, ko še ni bilo teh cvetov, tedaj ste še imeli veljavo. Lepo je bilo gledati vaše živo, življenja željno, življenja polno zelenje! A zdaj? Kaj je to zelenje v primari s tako nežno, nedolžno belo lepoto tisočerih in tisočerih cvetov! — Izstradana čebelica medlo brenči od cveta do cveta, da se okrepča z gostoljubno podanim sladkim medom. Jezi se nad sitnim zelenjem, ki jo povsod le ovira. A zeleni lističi ne zavidajo svojih nežnih, od vseh ljubljenih varovancev. Ne, sami se veselijo njih rajске lepote. Čutijo se popolnoma srečne in zadovoljne, da le smejo biti v njihovi bližini, da le smejo s trdo, žilavo dlanjo božati njih belordeča, žametasta ličica. Ponosni so, da smejo paziti nanje, da jih smejo varovati hudomušnega vetrčka, ki se, kajpada, kaj rad poigrava z njimi. In tako je najlepša sloga, medsebojna ljubezen med

zelenimi lističi in pisanimi cveti. Vse se jih veseli, vse z veseljem nanje obrača svoje oči.

Lahkokrile ptičice v nebrzdanim veselju poltavajo med njimi. Kaj jim mar, da tupatam pogazijo droben cvetič v svojem lahkomišelnem poletu! Saj je teh cvetičev, da jih celo življenje ne prešteješ. Povsod, na vse strani, vse kakor v enem cvetu!

Pozdravljajo jih pestri metuljčki. V dolgih poljubih srkajo sveži, sladki med iz finih čašic.

Bister potočec se igra globoko pod njimi. Nagajivo radovedno razmotriva drobne cvete v svojem krilu. Naslaja se z njihovo lepoto.

Vse blišči, vse se veseli in raduje mladega življenja, ki je kar nenadoma vzkypelo v vsej svoji živi in lujni rasti. Kamorkoli ti švigne okc — — pomlad.

In kdo bi se je ne veselil te žive, bujne, razkošne pomladi? Kdo bi se ne veselil, ž njo ne igral, s to divno hčerko božje dobrotljivosti in radodarnosti!

Kako bi se je ne veselil on, ki tudi v svojem sreču nosi izvirno, istinito podobo druge, večne, nebeske pomladi! Saj v čistem, brezgrešnem sreču kraljuje prava — druga pomlad. Saj je ta pomlad v naravi le moten odsev, rahlo odmevanje one nedolžno-bele pomladi, ki tako mogočno, bujno in bojno kipi, ki tako veličastno zvuči v nedolžnem, večno mladem sreču — — —

Dobro se je še spominjam te rajsko divne pomladi, prve pomladi srečnih otroških let, ki o njej poje naš Slomšek: „O blažena leta nedolžnih otrok, ve mate veselje brez težkih nadlog.“ — — — Odhitela je. Neslišno; neopazena, kakor na lahkih, nevidnih krilih je odhitela. — — — In nisem je več videl tako lepe, brezskrbne, nedolžno-vesele. — — — Poprej tako ljubki solnček je izpremenil svo-

Ljubljana. Na sredi pota na kolodvor zelo obolel, da sem se moral vrniti. Pozdravljam mladotletje slovensko, ki naj rodi sadov nebroj veri, domovju in človeštvu v prid, sovragom v kljub. V ime nu zveze telovadnih odsekov Tersaglav.

Slivnica pri Mariboru. V duhu sem pri vas, želeč krasnega uspeha in razvoja. Kvišku zastavo! Državni poslanec Pišek.

Slivnica pri Mariboru. Mladina, up bodočnosti, združuj se. V slogi je moč in krepek prospeh. Bralno društvo v Slivnici in požarna bramba Hotinjavas.

Sv. Peter v Medvedovem selu. Pozdravljen zbrana mladinska armada, najboljši up našega naroda, vaša zveza naj raste in cvete, naj združi južnoštajerske mladeniče. Naj pa bo tudi v bodoče vzorna naša mladeniška organizacija. Bog blagoslovi vaše delo! Fran S. Gomilšek, župnik.

Sv. Rupert na Kranjskem. Vsi mladeniči v nepremagljivo falango krščanske vojske za Boga in ljubo domovino! Vsem bratom: Na zdar! Telovadni odsek Sv. Rupert.

Dobrna pri Celju. Zbranim tovarišem pošilja iskrene pozdrave Mladeniška zveza, na Dobrni.

Sv. Lenart v Slov. gor. Vrlim slovenskim fantom pošilja iskrene pozdrave dr. Tiplič.

Sv. Lenart v Slov. gor. Nemogoče se osebno udeležiti pozdravljam neustrašene slovenske mladeniče, ter želim najboljšega uspeha. Fr. Makso Kramberger.

Ljubljana. Pozdravljena slovenska mladina! Zvestih sinov, vrlih hčera je vesela domovina. Poslanec Žitnik.

Bilje. Duh krščanske demokracije naj obvlada vso Slovenijo! Živila prednja straža! Kat. slovensko izobraževalno društvo v Bilju na Gorškem.

Kozje. Kličemo vam, ker smo v duhu z vami: Le naprej za zastavo Slave, vse za vero, dom, cesarja. To je naša srčna častitka vam vsem zbranim mladeničem, braniteljem naše majke Slave. Z Bogom in Marijo za našo ljubo slovensko domovino. Bralno društvo.

Trbovlje. Mladeničem čvrstim iskrene pozdrave. Kmečko bralno društvo.

Trbovlje: Združite se trdno za boj na sovrage. Katoliško društvo.

Cmurek: Zvezi slovenske mladine; naj blagoslovi Bog pričetek vaš; da delo ne zaspi, trud pa bode naš. Arnovski mladeniči.

Dunaj. Združuj ljubezen vas do idealov, ki vera bodo naj in domovina. Natlaččen, Kemperle, člana „Danice.“

Schwarzenbach na Koroškem. Pozdravljeni štajerski mladeniči! Jožef Krof, kmečki fant, Smrajek, Pliberk, Aleš Rajndl, Pepi Pust.

Sv. Križ tik Slatine. Mladeniči slovenski, skupaj zbrani. Bog živi vas, mi gremo z vami. Bralno društvo.

Slivnica pri Mariboru. Procvitaj mladina, žlahten obrodi nam sad. Hirti, Volčič, Roch.

Marenberg. V duhu smo z vami, tukli mi se hočemo boriti za vero in besedo materino. Marenberški mladeniči.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Slovenskim mladeničem iskreni pozdrav. Bog naj blagoslovi vaše neumorno delo za našo vero, sveto in domovino drago! Mladeniči, naprej! Za kmečko bralno društvo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Brezovnik predsednik.

Vurberg. Zadržani, se shoda udeležiti, kličemo z od besnih sovražnikov napadonega Vurberga: Vrla slovenska mladina, pogumno v boj za naše verske in narodne svetinje v blagor domovini in v strah sovražnikov! Živio, voditelji! Vurberžani gremo za vami! Kokelj, Raše, Felician.

Okoli po svetu.

Cesar se poda koncem tega meseca v Išč, kjer ostane do 8. septembra.

Jubilej. Dne 8. junija je poteklo 100 let, ko je ustanovil cesar Franc deželno brambo.

V Gradcu so napadli na Karol Ludvikovem ringu svobodomiselnih dijakov nekaj članov katoliškega akademičnega društva „Carolina“. Zasledovali so Karolince do njihovih društvenih prostorov.

Državni zbor je dne 17. t. m. obhajal obletnico prvega sestanka ljudske zbornice. Zborovalo se bo najbrž do 15. julija, ker hoče vlada še rešiti postavo o povišanju davka na žganje in zvišati plače državnim uslužbencem in uslužbencem državnih železnic.

Čehi se niso udeležili jubilejnega spreveda, ker niso imeli sredstev za pokritje stroškov.

Poklonitveni spreved na Dunaju. Že cel mesec se vršijo na cesarskem Dunaju slavnosti v proslavo cesarjeve šestdesetletnice. Njih višek je slavnostni spreved, ki se je vršil v petek, dne 12. t. m. Od vseh strani mnogoličnega cesarstva je prihitelo

le žarno ličee. Bledega obraza, z medlimi očmi se je držal na revno zemljo. V strahu je vsirepetala zemlja. Z belo, fino kristalno-čisto tkamino si je zakrila svoj obraz. — Bela slana je posmodila prve nežne cvetke, ki so vzklike v mladem, nedolžnem srcu. — — —

* * *

Zopet pihljajo mehke sapice. Bister studenček žubori izpod razjedene skale. Kako se veseli, da se je srečno rešil ledenih okov! — Vnovič poganja zelenje. Drobni cveti dihalo jutranje pozdrave rumenemu solnčku. Ptice žvrgolijo. Čuj, kako življenje! Ne pirujejo-li lahkokrili zračni pravalci med bujnim cvetjem v brezmejnem veselju? — — Ni-li vse, kakor je bilo takrat v nežni mladosti? — — So-li to samo sanje? Ali se je res Gospod ozrl na revščino ubogega človeka? On, da me kliče v svojo službo; Da, to niso več sanje! Ne igra zastonj veselja srce! Teknila se ga je topla, mehka sapca. Kako že kipi v njem! Kako valovi mogočno, res živo življenje! Na jutranjem nebu žari novomašni dan. Z vso svojo krasoto, z vsem svojim bujnim, kipečim življenjem se bliža — — — druga pomlad.

Ivo Česnik.

Norec.

(Zgodba iz vasi.)

Tisti popoldan so se igrali otroci pred Klandrovo hišo. Zidali so hiše iz blata, peska in kamena, izbirali zlate barvice, petkali s kamenčki, se smejali in nagajali drug drugemu.

Pod hruško je ležal norec Peter. Roke je dal pod glavo in gledal v oblake, ki so pluli nad vasjo. Bil je čuden ta Peter. Obraz je imel divji, oči so gledale zdaj boječe, zdaj spet izzivalno in skoraj

divje v svet, lasje so razmršeni segali čez ušesa po licu in čez vrat na hrbet, brada je bila že malce siva in umazana od jedi in pijače, ki se je počejala Petru po njej.

Po vasi so prihitali trije paglavci in jo vdrli naravnost pred Klandrovo hišo.

„Cigani gredo, cigani, cela tropa, dvajset, če ne več.“

Kot bi ustrelil je skočil norec po konci in zbežal čez polje proti hosti. Nihče si ne bi mislil, da je že pri petdesetih, tako jo je ubiral. Otroci so gledali za njim in se smejali.

„Zopet ga ima. Morša ga ne bo celi mesec nazaj.“

Zvečer so prišli Klandrovi iz polja in so bili v skrbeh zaradi Petra.

„Bog pomagaj! Že zopet je pobegnil. Taka šiba! Zadnjič bi me skoraj vrgel po stopnicah. Komaj sem se mu obranila. V Ljubljano bi ga dali,“ je tarnala nevesta.

„Kako dober fant je bil včasih. Vsa vas ga je imela rada. Pa vprašaj! Vsak ti bo potrdil“, ga je zagovarjal oče, že osemdesetleten starec.

„Tisti presneti mlin je kriv. Reveža je strašilo. Bog vedi, kaj je videl v njem. Morša samega peklenščeka. In po noči je bilo, pomislite. Tema in tista samota; mene bi bilo tudi strah,“ je trdil gospodar.

„Mene pa ni prav nič in me ni,“ je zatrjeval hlapec.

„Ali ga pojdemo iskat?“

„Bo že prišel, oče. Saj ve, kje je hiša. Tako neumen še ni, poreden je.“

Toda kakor se je zgodilo često, tako je bilo tudi tistikrat. Cigani so odšli koj drugi dan, norca Petra pa ni bilo nazaj. Zabal je po vinogradih grozdje, jedel sadje in kopal krompir, da si ga je

v prestolnico na tisoče ljudstva, da se poklonijo svojemu sivolasemu cesarju. Posebno pozornost so vzbudile razne narodnosti v narodnih nošah in običajih. Slovenci so tujeem odločno pokazali svoj narodni ponos in svoje narodne posebnosti. Kranjska skupina, močna nad 700 ljudi, 40 konj in 10 voz je bila ena najlepših. Slovenske zastave, še bolj pa krepki živio-klici so jo naznanjali že od daleč. Posebno pozornost so vzbujali: belokranjski „zeleni Jur“, belokranjska svatba, gorenjska svatba, Zlatorog z lovsko skupino, ribiči s svojim orožjem in velikim sulcem na harpuni. Občinstvo je Slovence ometavalo s cvetjem in tudi cesar se je pohvalno izrazil o njih.

V Pragi so se združila vsa slovanska katoliška akademična društva v trdno zvezo med seboj. Častno moramo omenjati, da sta prednjačili naši slovenski društvi Zarja v Gradcu in Danica na Dunaju. Slovenci dobimo kmalu tudi izobražence, ki bodo z ljudstvom enega, namreč katoliško-narodnega mišljenja. Dani se!

Kranjski deželni zbor je bil sklican dne 19. junija za dva dni, da se posvetuje o načrtu za deželnozborske volitve.

V Gorici so demonstrirali Lahi proti Slovincem, ki so prišli prisostvovati slovenski kolesarski dirki. Lahi so metali kamenje na Slovence.

Umor dekana in častnega kanonika Matija Erjavca. V Vipavi na Kranjskem je dne 15. t. m. med pozno službo božjo prišel mlad človek srednje velikosti v dekanovo stanovanje. Imel je pri sebi pest debel oster kamen. Udaril je z njim gosp. kanonika na čelo. Predno se je napadeni gospod, sivolasi starček, onesvetil, se je gotovo moral močno boriti, zakaj ran je imel vseh skupaj do 50, ki mu jih je nečloveški morilec zadał s škarjami. Služkinja je v kuhinjo slišala močen ropot. Ko prihitel v sobo, najde g. dekana mrtvega, na tleh v lastni krvi. Globoko v vratu so pa tičale še škarje. Morilec je tudi ropal in zbežal pri stranskih vratih za vratom. Morilec, ki je tako kruto končal življenje zaslužnega slovenskega duhovnika, je bil prijel v Trstu. Ime mu je Viktor Pangerc. Rojen je v Vipavi, izučil se je ključarstva, a ni maral delati, pač pa je postopal po Trstu. Sumi se tudi, da je v zvezi z umori tržaških kočijažev.

Zagreb. Po procesiji s sv. Rešnjim Telesom na Telovo so bile velike demonstracije zoper bana Raucha. Poleg kričanja in žvižganja so metali na banov voz tudi kamenje. Demonstrirali so tudi proti podbanu. Policija je zaprla več oseb.

Ogrski državni zbor je sprejel zakonsko predlogo glode zvišanja davka na špirit.

V Budimpešti je bil mednarodni shod proti dvohoju.

Nova trozveza. Evropski listi poročajo, da se snuje nova trozveza med Anglijo, Francijo in Rusijo proti trozvezi Avstro-Ogrske, Nemčije in Italije. Francoski in ruski listi pa javljajo, da se nova trozveza pobriga za zvezo slovanskih držav na Balkanu: Srbske, Bulgarske in Črne Gore.

pekeli v hosti. Tainoni ga je videl, pa je koj izginil pred njim, kot bi se ga ustrašil.

Parkrat so ga šli iskat, pa ga niso dobili. Otroci so ga videli plezati po skalah. Klicali so ga, pa se jim je skrilo.

Večkrat je tako delal, odkar je znorel. Čez štirinajst dni si je zmislil, pa se je vrnil.

Tistikrat ga pa ni hotelo biti. Hrane je imel dovolj, dežja ni bilo.

Naposled je pa le prišel. Bilo je pa tako-le:

Čuk se je oženil in takrat so prišli godci tam iz Črnega vrha. Po vsej vasi in še na polje daleč do hoste so se razlegali poskočni glasovi. Norec Peter jih je začul in zahotelo se mu je veselja in plesa.

Vdrl jo je po polju v vas in vriskal vso pot. Otroci so ga videli od daleč in vpili nanj:

„Ali si se vrnil, Peter? Norec se je vrnil.“

Toda on ni slišal drugega kot godbo.

„Lepo, lepo,“ je vpil in plesal pred Čukovo hišo.

Tako se je zgodilo, da se je končala ta historija srečno. Če bi bilo po zimi, bi se ne.

Nemški cesar Viljelm je obhajal dne 15. t. m. dvajsetletnico svojega vladanja.

Volitve v deželni zbor pruski so izpadle za vlado neugodno.

Angleški kralj Edvard je imenoval ruskega carja Nikolaja za admirala angleške mornarice.

V italijanskem državnem zboru je poslanec Felissent zahteval, da se pri zgradbi novih železnic misli v prvi vrsti na mejo proti Avstriji; naj se dogradita dve novi progi do meje.

Srbski ministrski svet se je bavil zadnje dni s položajem, nastalim vsled izida zadnjih volitev v skupščino. Govori se, da namerava vlada odstopiti.

V bolgarsko sobranje je izvoljenih nad 170 vladnih pristašev, 172 demokratov, 23 agrarcev, 4 Radoslavisti, 2 narodnjaka, 1 Stambulovec in 1 Kan-kovist.

Na Portugalskem so odkrili novo zaroto proti kralju. Zarotnikov je toliko, da že ne zadostujejo več dosedanje ječe.

Razgled po domovini.

Iz pravosodne službe. Za avskultante so imenovani pravni praktikantje Milko Krajnc in Milan Kalan pri deželnem sodišču v Gradcu, Oton Perko pri okrožnem sodišču v Celju in Jos. Toplak pri okrajnem sodišču v Ptuj.

Naslov namestniškega svetnika je dobil celjski okrajni glavar Marino pl. Müller-Hörnstein.

Iz šole. Učiteljska suplentinja na ljudski šoli pri Sv. Marjeti na Drav. polju Ludmila Skrbinšek je imenovana stalnim učiteljicam istotam.

V Mariboru te bil dne 14. t. m. prvi viničarski shod, na katerem so se razpravljale važne stavovske zadeve. Da bi temu prvemu sledilo jih prav mnogo po slovenskih goricah!

Celjska gimnazija je dne 20. t. m. obhajala stoletnico svojega obstanka. Dasi ima zavod gotovo polovico slovenskih dijakov, je imela slavnost vendar popolnoma nemško lice.

E. Fugger, c. kr. profesor na realki v Mariboru, se je ustrelil na binkoštno praznike med vožnjo iz Celovca v Solnograd.

Občina Tezno pri Mariboru je pri prvih občinskih volitvah padla v nemške roke.

Za vojake. Letošnje jesenske vaje pri tretem armadnem zboru bodo končane 2. septembra tako je odredilo vojno ministrstvo telegrafičnim potom, na zborna poveljništvo v Gradcu.

Naš shod v Ljutemeru.

Lepo je pač moralo biti na tem ustanovnem shodu „Zveze slovenskih mladeničev“. Glejte preč. g. urednik, veliko, ogromno število mladeničev nas ni bilo navzočih, a naša sreča so bila pri vas. Ni nam bilo vsem mogoče priti tja, četudi bi bili radi prišli. Sploh, kakor se meni zdi, se je premalo pisalo in vabilo na ta shod, kar je pa sedaj še bolj častno za nas mladeniče, ko se je zbralo toliko naših tovarišev. Za nas je to častno, za Vas, za celi odbor pa znamenje, da smo mi z vami. G. urednik, ali bi ne bilo mogoče, da bi odbor sklical take shode tudi po drugod? Mi čakamo, in se bomo udeležili. Ali bi ne bil primeren kraj Črna gora pri Ptuj in Nazarje za vrle Savinčane? Pa še nekaj mi silil na misel. Lepe, pomenljive znake ste preskrbeli za zvezo. Ali bi ne bili lahko ti znaki obnem znaki cele S. K. S. Z. po vsem Slovenskem. Črki S. M., ki se svetita na znaku, bi lahko pomenili tudi „Slovenski meji“, za kateri se je posebno zavzela S. K. S. Z. Počučite nas natančno o mladeniški zvezi. Mi gremo z Vami in z njimi, ki so z nami. Z dijaki-visokošolci pa, ki se ogrevajo za tega huj-skača Wahrmonda, ne bomo šli, čeravno se nam v zadnjem času jako dobrikajo. Fantje, opozarjam vas na to, prepričajte se vedno, če so dijaki v fari katoliškega mišljenja, če so pri kat. društvih, drugače proč od njih. Oklenimo se mladeniške zveze, združimo se v njej! Poljanski mladenič M.

Občina Verjane pri Sv. Trojici je sklenila popolno slovensko uradovanje. —

Iz Slov. gorice. Na poštah pri Sv. Lenartu in Sv. Trojici se izdajajo samonemske tiskovine za dopisnice, spremnice in nakaznice in še-le na zahtevo dvojezične. Čeravno jih kupujejo skoraj izključno Slovenci. Mladeniči! Dekleta! Delajte na to, da stopijo na prvo mesto dvojezične, kar se zgodi, če vsik-

dar odklonite samonemške! Potem ne bodo mogli reči poštni uslužbenci, da vsakega pol leta vpraša kdo po dvojezičnih.

Poslanec dr. Benkovič je interpeliral notranjega ministra radi razveljavljenja volitev v obrtno zadrugo brežiško in radi razpustitve okrajnega zastopa brežiškega.

Sv. Anton na Pohorju. Pri nas je začela poslovati poštnooddajna postaja, ki ima v tednu petkrat zvezo s pošto v Vuhredu.

V St. Ilju v Slov. goricah je dne 12. t. m. brzovlak povozil 8 letnega solarčka Menharta.

Ljutomer. Okrajni živinozdravnik Jožef Volauscheg je premeščen v Konjice, k nam pa pride Fridolin Schmidt iz Celja.

Grozen vihar je divjal dne 15. t. m. po ormoških in sosednih medjimurskih goricah.

Teharje. Da se Stajerčevi dopisniki ne odkujejo po posebni bistrournosti, je vobče znano; pa toliko nevednosti ali pa hudobije bi jim pa ne bili prisodili. V predzadnji številki „Stajerca“ poroča dopisnik, da se je dne 3. junija t. l. blagoslovila nova farna cerkev na Teharjih. Ali ste tako kratke pameti gospod dopisnik, da ne veste, da je bila cerkev blagoslovljena dne 22. decembra 1907., a sedaj je bila pa posvečena, pa ne dne 3. ampak 2. junija. Ali nimate nič pratike „domine“ dopisnik. Vrnunec neumnosti pa doseže poročilo „Stajerca“, ki pravi: „V nedeljo pred blagoslovljenjem pa je duhovnik razleco naznanil, da se morajo farani postiti, da sprejmejo vredneje knezoškofa dr. Napotnika. Torej post za vsprejem knezoškofov. „Stajerc“ ali še moreš izreči večjo budalost?! Ali ne veš, da je post že starodavno v navadi pred posvečevanjem kake cerkve, torej ne zaradi škofa, ampak, da se verni vredno pripravijo na velepomnljivi dan. Toliko v pojasnilo, dragi poročevalec. Prihodnje pač bolj pazi, kaj boš pisal!

Središče. Binkoštno nedeljo umrla je v Središču v trgu gospa Katarina Sinko, mati središkega župana, v 99. letu svoje starosti. Doživela je srečo, da je videla četiri kolena svojega zaroda.

Sv. Križ na Murskem polju. Dan posebne slovesnosti je bil za našo župnijo sploh, posebej pa še za naše mladenke dne 14. junija. Obhajali smo ta dan redko svečanost blagoslavljanja zastave dekliške Marijine družbe. Lepa priprava za to je bilo dvadnevno čiščenje presv. R. T. dne 12. in 13. junija, katero se je letos obhajalo bolj slovesno, ker je č. o. Benedikt Čirič prevzel cerkvene govore in tako privabil mnogo več udeležencev. — Že na predvečer je naznanjalo gosto gromenje topičev redko veselje prihodnjega dne. Cerkevno opravilo se je pričelo ob pol 10. uri. V dolgem sprevodu razvrščene, so spremile družbenice preč. g. dekana, drugo duhovščino in kumico zastave g. M. Postružnik v cerkev. Le-tu so gospod dekan podelili zastavi cerkveni blagoslov. Nato pa so v dovršenem slovesnem govoru vneli srca vernih, posebej še družbenic v otroški ljubezni do Matere Marije. Slovesno sveto mašo je daroval č. o. Benedikt. — Lepo, ubrano petje domačih pevcev pod spretnim vodstvom vnatega vodja g. Herzoga je cerkveno slovesnost za mnogo povzdignilo. Zastava je vsestranski dovršen umotvor iz rok šolskih sester v Mariboru. Zastava nosi na eni strani podobo Lurške Marije z Bernardiko, kot spomin letošnjega jubileja; na drugi strani pa ima podobo Nebeškega ženina s peterimi modrimi devicami. Te pomenljive slike naj bi vzbujale na eni strani pobožnost Marijinih hčena, na drugi strani pa jim kazale, kje je vir prave krščanske modrosti.

V Zabukovju nad Sevnico sta obhajala zlato poroko Gregor in Marjeta Kranjc s Polane. Oba sta še trdna in krepka.

Koroške novice.

Novo maše na Koroškem: iz IV. leta gg.: Josip Rudl 25. julija v Šmihelu pri Pliberku, pridiguje č. g. dr. Lambert Ehrlich, kn.-šk. tajnik v Celovcu. — Anton Štritof 2. avgusta v Št. Vidu nad Cirknico (Kranjsko), pridiguje č. g. Janez Jereb, župnik v Škocijanu na Kranjskem. — Iz III. leta: Izidor Meierhofer 26. julija v Bistrici na Dravi, pridiguje č. g. A. Prosen, župnik. — Franc Mikula 26. julija v Pečah pri Podkloštru, pridiguje č. gosp. Gregor Einspieler, prošt v Tinjahu. Franc Šenk 2.

avgusta na Jezerskem, pridiguje č. g. Jožef Volc, župnik na Vel. Poljanah (Kranjsko). — Andrej Truppe 26. julija v Podravljah, pridiguje č. g. Jožef Svaton, župnik v Št. Vidu v Podjuni.

Požar V Guštajnu so imeli nemški pevci na Telovo v Čaretovi gostilni veselico. Ko so se zvečer še zabavali, nastal je naenkrat v sosednji hiši Aleša Husarja požar, ki je uničil vso hišo z gospodarskim poslopjem. Na pomoč je kmalu prihitela domača požarna bramba in ona iz Prevalj. Nevarnost za ves trg je bila zelo velika, a se je požrtvovalni pomoči posrečilo, jo še odvrniti. — Dne 12. junija so v bližnjem Gamseneku pogorele stope g. Pungareška. Kako je požar nastal, se ne ve ne v prvem, ne v drugem slučaju.

Društvena kronika.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 31. maja smo mladenke imele svoje zborovanje v navzočnosti vlč. gg. kaplana Ozvatiča in Bratuškega. Bilo nas je zbranih okoli 35. Majlo število sicer, pa vse navdušene za narodno stvar. Kaj posebnega sicer za isti dan ni bilo na programu, ker smo imeli samo take-rekoč kratek pogovor in kovali načrte za bodočnost; vendar je bilo za nas dekleta kaj podučljivo. Vlč. gg. dušna voditelja sta nas bodrila, da naj ostanemo stanovitne v dobrem, da naj rade hodimo k zborovanju, tjer naj se druga trugo vsposodbujamo za krepostno življenje; nadalje so nas osrčevali za odločno nastopanje, posebno med delavci, ko se čestokrat toliko zabavija čez vero, duhovnike, zoper katoliško-narodna društva, ter tako branimo čast nam najdražjih svetinj, namreč sv. vere in milega materinega jezika. — Gosp. Bratušek so med drugim tudi dejali: „Kaj, če v veliki jurjevski fari ni več pridnih deklet nego 35?!“ — Saj res, žalostno je, da tako neredno hodite k zborovanju. V zapisniku nas je čez 150, in od teh je pri shodih, ki jih priredi zveza vsaki mesec enkrat, pričujočih le kakih 50—60, dostikrat pa še manj. Drage mladenke jurjevške, zakaj se tako malo brigade za naše društvo, ko nam je vendar tako koristno in nam tudi večkrat napravi kako nedolžno veselje. Ključem vam toraj še enkrat iz dna srca vsem, katere do zdaj niste redno izpolnjevale zvezinih dolžnosti, kakor tudi vam poštenim mladenkam, ki še sploh do zdaj niste bile pri zvezi: „Združite se z nami pod našo skupno zastavo, in z združenimi močmi se bomo borile zoper naše dušne in telesne sovražnike, in po srečno končani borbi se upamo videti vse pri Onem, ki edini je naš začetek, namen in poslednji cilj našega življenja, namreč pri — Bogu.

Dve nežni krasotici ste zavladali mi v duši,

Zemeljska prva,

Druga prišla je z neba višin,

Vsakteri pol, da,

Vsaki celo srce sem podaril-a.

S pozdravom, vse dobro vam hoteča Slavka.

Hardek pri Ormožu. Naše prostovoljno gasilno društvo za orm. okolico se sedežem na Hardeku, si je izvolilo sledeči novi odbor: Andrej Žinko, posestnik na Hardeku, načelnik; Matija Masten, kmet Pušenci, načelnikov namestnik; Josip Rajšp, nadučitelj okol. Ormož, blagajnik; Anton Porekar, nadučitelj na Humu, tajnik; Matjaž Rajh, kmet, Pavlovci, vodja plezalcev; Franc Mežnarič, čev. mojster v Ormožu, njegov namestnik; Franc Hanželič ml., veleposestnik v Hardeku, vodja brizgalničarjev; Jožef Vaupotič, posestnik na Dobravi, njegov namestnik; Martin Školiber, kmet, Pušenci, vodja varihov; Ivan Trstenjak, kmet Pušenci, njegov namestnik; Lovro Kirič, posestnik na Hardeku, vodja orodja; Jakob Kociper, čevljar v Litmerku, vodja ročnih cevi; Jakob Sever, čevljar v Litmerku, njegov namestnik; Adolf Rosina, učitelj in posestnik okol. Ormož, zdravstveni načelnik; Ivan Richter, solicator v Ormožu, njegov namestnik; Andrej Kovačič, posestnik na Dobravi, trobentač. Občni zbor je sklenil marsikaj v korist društva, se spomnil prežgodaj umrlih članov ter zahvalil podpornikom.

Sv. Ana na Krembergu. V proslavo Marijinega jubileja je priredila naša dekliška zveza dne 31. maja veselico z gledališko predstavo „Lurška pastarica“, ki se je kaj dobro obnesla. Prijatelji našega gibanja so se je mnogobrojno udeležili. Poleg domačinov so nas počastili gostje od raznih strani, kakor od Sv. Lenarta gosp. dr. F. Tiplič z obi-

teljo in gosp. F. Kramberger, ki nam je po končani slavnosti se svojim humorističnim govorom in „afrikanskim šmornom“ povzročil mnogo smeha, dalje od Sv. Benedikta, od Marije Snežne, od Sv. Jurja v Slov. goricah in iz Apač. Nastopili ste tudi dve benediški govornici: Malika Letnik in Malika Klobasa. Domači pevci so nam zapeli kaj lepo več mičnih pesmi. — Igra — sama na sebi resnomila — je uplivala neizmerno blagočeljno na gledalce, saj molitev in petje slepe Otilije mora ganiti človeka do solz. Sploh vse igralce so dobro rešile svoje uloge. Povoljen uspeh naše veselice ostane pač vsakemu v živem spominu. Vsem našim blagim dobrotnikom, ki so nam v gmotnem in materialnem oziru pomagali, prisrčni: Bog plačaj!

Slivnica pri Celju. Ustanovili sta se mladeniška in dekliška zveza našega bralnega društva ter sta jim bila izvoljena za tekoče leto za predstojnika oz. predstojnico: za mladeniče Jožef Artnak, za dekleta Roza Cimerman.

Gorica pri Račah. „Slov. izobraževalno društvo“ precej dobro napreduje. Ustanovitelj društva gotovo ni pričakoval tako marljivih čitateljev, gotovo si ni mislil, da bi nekateri kmečki fantje, ki čez teden na polju delajo, prečitali v enem mesecu po dvanajst do šestnajst knjig. Tukaj se kaže, da gorški fantje niso „niši“, da so vrli krščanski slovenski fantje, ki zaslužijo pohvale. Fantje le tako naprej; ponosni bodite, da imate v tako mali vasi društvo, tem ponosniši, čim bolje bode društvo napredovalo. Gospod ustanovitelj bode pa gotovo na vas s ponosom gledal, če se bode dobro izobraževali; saj jaz tako mislim. Živio ustanovitelju!

Po svetu tavajoči vaš prijatelj.

Mladini.

Slovenski mladeniči! Nadaljujmo začeto delo. Ljutomeru naj sledi Sv. Trojica! Vabimo vas torej, zlasti mladeniče Slovenskih gor, da vstrajno agitirate za shod, ki se vrši v nedeljo dne 5. julija t. l., na praznik sv. Cirila in Metoda pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Krasni znaki, ki jih je dala S. K. S. Z. narediti za Zvezo slovenskih mladeničev, se dobivajo po 80 vin. in se naročajo pri Slov. kršč.-socialni zvezi v Mariboru. Tudi mladeniči iz Koroške in Kranjske si naročajo naše znake. Saj pa tudi splošno ugajajo in so zares krasni. Imajo obliko štita, polje je v slovenskih barvah, čez polje se vije nežno zelen križ in okoli križa se blestita črki S M, to je Slovenski Mladenič. Pričakovati je, da bodo kmalu vsi slovenski mladeniči nosili te znake.

Mladenkam.

Ravnokar sem bila prisotna pri poroki svoje najljubše mlade prijateljice, Zličarjeve Minke. Tej poroki se je čudil marsikdo. Minka ni bila ne lepa, ne bogata, a snubil jo je vendar čil mladenič, najpridnejši in tudi najbogatejši kmečki sin, Spindlerjev Janko. Kako je prišlo do tega sročnega zaključka, vam hočem v kratkem povedati. — Imela je Minka komaj 12 let, ko je osirotela; oče je bil reven viničar, sirota torej ni imela nobene dedščine. Njena kumica — bogata kmetica s polja — jo vzame k sebi v službo. Minka je morala še dve leti zahajati v šolo, a vkljub temu je doma v prostem času pridno pomagala, bodisi pri živini, v kuhinji, na njivi ali kjesibodi. Povsod so lahko uporabljali njeno spretno, urno roko. Vaški otroci so začetkoma zaničljivo pogledovali tuje dekcle — viničarsko hčer; marsikatero bridko besedo je čula iz ust teh malih ošabnežev, a tudi to je minilo. Njeno tiho, lepo in mirno vedenje ji je privedlo vedno več in več prijateljev in prijateljic. Najpogumnejši njeni branitelji pa je bil vedno Spindlerjev Janko; hvaležna je bila Minka hrabremu dečku in ta hvaležnost je menda — ne da bi se tega prav zavedla — vnela v srce iskro ljubezni do vrlega mladeniča. Minula so otroška leta, nastopila je nova doba; prijateljsko sta občevala Minka in Janko med seboj, dokler ni prišel dan ločitve. Janko je moral k vojakom, da odsluži tam svoja leta; medtem je ostala Minka pri kumici, ki ji je dala tudi priložnost, da se je izurila v šivanju, kuhanju in vseh potrebnih domačih delih, misleč, da potem lažje dobi službo, če bi morala po njeni smrti morala zapustiti sedanje bivališče. Kumin sin je bil namreč takrat že prevzel po-

sestvo, in ni bilo mogoče vedeti, če bo Minka tudi mladi gospodnji vseč. — Čež tri leta se vrne Janko; oče ga sili k ženitvi; rad bi mu izročil posestvo, da privošči sebi in materi še nekaj let miru in počitka. — O priliki neke narodne veselice v bližnji župniji spozna Janko krasno, lepo dekcle; bila je bogata kmečka hčer, zelo ponosna — v na pol moderni obleki. Mirka — tako je bilo deklini ime — je bila z Jankom zelo prijazna, celo prilizovala se mu je — tu posledica tega sestanka je bila zaroka. — Prijateljica Minka, je bila po stariših prva, ki je po Janku samem izvedela to novico. Žalostna in potrta je bila Minka, a ne zaradi sebe — temveč radi Janka. Ljubila ga je tako nesebično, da jo je bolelo, ko je čula, koga si je Janko za nevesto izbral. Poznala je Mirko in vedla, da njena prikupljiva zunanost se nikakor ne strinja z duševnimi lastnostmi. Ne samo, da je bila kot edinka bogatih starišev v vsakem oziru zelo razvajena in da se nikakor ni brigala za resno delo — pa bila je v pravem imenu koketa; posebno pa je rada pogledovala po moških gosposkega stanu; imela je že večkrat znanje z uradniki, celo častniki; vedno je le sanjarila, kako bode ona enkrat „milostiva gospa“. — Govorilo se je v vasi, da ji je tozadevno pred kratkim nekaj izpodletelo — in da jo je nek sodnijski adjunkt pustil na cedilu. Hotela je sedaj s hitro možitvijo z Jankom storiti konec neprijetnemu govoričenju. Janko seve — o vsem tem ničesar ni slutil in v svoji slepi ljubezni do Mirke bi imel svarilca gotovo za obrekovalca. Dan poroke se je bližal; le še štiri tedne je manjkalo do pomembnega dneva. Minka pa je molčala, tiho opravljala svoje delo in goreče molila za Jankov blagor, pa tudi za nevesto; na skrivnem je vedno upala, da Mirka spozna sčasoma Jankove vrline, da ga v kratkem ljubi s pravo ljubeznijo in da vsled te ljubezni krene na boljšo pot. Star pregovor pa pravi: „Človek obrača, Bog obrne.“ Te besede so se tu tudi uresničile. — V soboto pred prvim oklicem se je podal Janko na nevestin dom radi pogovora z bodočim tatom, napovedan je bil pravzaprav za nedeljo; a sklicano je bilo v zadnjih dneh ravno za to nedeljo nujno zborovanje vseh posestnikov te občine zaradi reguliranja potoka; zato je šel Janko že v soboto proti večeru k namenjenemu pogovoru. — Upal je do desete ure zopet biti doma. — Blizu vasi so imeli Mirkini stariši lep sadovnjak, v njem tudi lepo s trtami obrašeno utico. Ko pride Janko mimo vrta, čuje v utici govoričenje; nič hudega sluteč, postoji za trenutek, spozna Mirkin glas izgovarjati, sledeče: „Z Bogom, predragi moj Srečko — še en poljub — ločiti se morava; saj veš, da oče nič več nočejo vedeti o gosposkem ženinu, in da nikakor ne privoli, da bi na te čakala. Moram vzeti onega robatega neolikanca; — a moj prijatelj ostaneš vendar; moja hiša ti bo vedno odprta! — Na to molk. — Janko razburjen plane v utico in vidi Mirko v objemu s prostovoljcem-studentom. „Nesramna goljufivka“ zakriči; ljubimca se vstrašita; studentek-junak misleč, da se močen kmečki korenjak hoče spraviti nad njega — zgrabi v svojem strahu za blizu ležeči kol ter ž njim udari tako nesrečno po Jankovi glavi, da se ta nezavesten zgrudi na tla. — Molčim o hrupu v vasi in celi župniji vsled tega dogodka, omenjam le, da je bil prostovoljec po vojaški sodnji strogo kaznovan. Mirka pa je čez nekaj dni izgubila iz domače vasi; podala se je v mesto, kjer se je kmalu potem omožila z mestnim šribarčkom, katerega so mikali njeni tisočaki. Izpolnila se ji je torej želja, biti mestna milostiva gospa. — Janka pa se ta usodepolni dan pripeljali na njegov dom; nevarno je zbolel in ležal več tednov v nezavesti. — Zdravniki so trdili, da je bolezn krivo več duševno razburjenje, kakor oni udarec s kolom. Po Jankinih stariših naprosena, je stregla bolniku Minka do dne, ko je ta po prvem mirnem spanju se zavedel. — Le počasi je Janko zopet okreval. — Dva meseca po usodepolnem dogodku pa gre Janko z materjo k Minki in nje kumici ter si izprosi Minkino roko; on kakor stariši spoznali so Minkino blago srce in vse njene vrline, vedeli so, da daleč okrog Janko ne bi našel boljše neveste in stariši ne pridnejše sinasne. V blagor človeštvu so zopet zmagale duševne vrline nad telesno lepoto in zemeljskimi zakladi. M.

Cerkvene zadeve.

Umrl je č. g. Frančišek Jug, dekan v Šmarju. Mrtvoud mu je končal življenje.

Primitivje. Letos bodo v lavantinski škofiji peji novo sv. mašo slededeči č. gg. novomašniki: Iz IV. letnika: Fr. Božiček dne 9. avgusta v Bučah, Jurij Cvetko, dne 9. avgusta v Podčetrtku, Martin Gabero dne 9. avgusta na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, Jakob Košak v Ljubljani dne 9. avgusta, Marko Sagaj v Ljutomeru dne 23. avgusta, Janko Sirec na Črni gori pri Ptujju dne 9. avgusta. Iz III. letnika: Mih. Barbič dne 9. avgusta na Vidmu, Mih. Kos dne 16. avgusta v Veliki dolini na Kranjskem, Peter Paulič dne 9. avgusta pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, Jožef Pinter dne 2. avgusta pri Sv. Magdaleni pri Mariboru, Iv. Razborek dne 9. avg. v Ljubnem, France Škof dne 9. avg. pri Veliki Nedelji.

Sv. Rok ob Sotli. Od 7. do 14. t. m. smo obhajali tukaj ob veliki udeležbi duhovne vaje za ljudstvo. Vodila sta jih misijonarja iz Celja g. superijor Mih. Klamčnik in g. Jan. Zdravlič.

Duhovna gredica. Bazilika. Še pred par leti je bilo to ime pri nas skoraj neznano. A sedaj, ko imamo Slovenci dve baziliki in se nam že tretja obljublja v Rajhenburgu, pač mora vsak vedeti, kaj pravzaprav pomeni beseda bazilika. — Kaj je bazilika? Na to vprašanje odgovarja glasilo slovenskih tretjerednikov „Cvetje“: „Beseda bazilika ali bolje „Basilika“ je vzeta iz grškega jezika. Izpeljana je iz besede „basileus“ to je kralj in pomeni toliko kakor „kraljeva hiša“. (L. 1907. zv. 4.) Grki so si namreč volili v Atenah vsako leto devet mož, ki so vodili in vladali državo. Eden teh se je imenoval „arhon basileus“ to je „vladar kralj“. Ta je bil obenem poglavitni sodnik in je opravljal svojo službo v nekem mestnem poslopu, ki se je po njem imenovalo „kraljevo stebrišče“, po grško „stoa basilike“. Odtod imamo ime bazilika. — Bazilika je torej prvotno pomenila neko stebrišče. To je bil štirivoglat in podolgast prostor, ki so ga stebri delili v več delov ali ladij. Ves ta prostor je bil pokrit. Na stebrih je slonela vodoravna streha. Take prostore so imeli tudi Rimljani za javno porabo, namreč za sodnijske razprave, za kupce, prekupce in menjavce denarjev in sicer le v slabem ali prevročem vremenu. Drugače se je to godilo na prostem. Bogati Rimljani so si pa zidali take prostore, take bazilike tudi v zasebno porabo. Rabili so jih za sprejemnice in obednice. Taka obednica je bila tudi ona, v kateri je obhajal Jezus s svojimi učenci zadnjo večerjo. V teh prostorih so Grki in Rimljani darovali svojim malikom. Ko se je pa začela širiti vera Kristusova in tako pojmati malikovalstvo, so oznanjevalci sv. vere našli te prostore kakor nalašč pripravljena in pripravna zbirališča, kjer so ljudi učili, krščevali in obhajali z njimi sv. skrivnosti. Božja previdnost je pripravila te prostore! „Nekaj so se imenovala bazilike stanovanja kraljev, sedaj se pa imenujejo bazilike cerkve Gospodove, ker se v njih doprinašajo kralju nas vseh — Bogu — molitve in daritve“, pravi primerno v 7. stoletju cerkveni pisatelj Izidor. A ti prostori, te bazilike so postale pretesne, ker so se kristijani čudovito naglo množili. Treba je bilo misliti na večje stavbe. Pri zidanju le teh so kristijani večinoma posnemali njih stara zbirališča in tako je nastalo več velikih bazilik posebno v Rimu. Vse cerkve se seve niso zidale po tem vzorcu. Nekatere so imele okroglo obliko in take niso dobile imena bazilika. — V poznejših časih je postalo ime bazilika nekako častno ime prvotnih rimskih cerkev. To ime se je podelilo tudi drugim, posebno znamenitim cerkvam sveta zunaj Rima. — Tako smo dobili tudi mi Slovenci pred dvema letoma dve baziliki, namreč sv. Goro pri Gorici in pa krasno in velikansko stavbo „Matero milosrdi“ v Mariboru. Prva je postala bazilika 26. aprila 1906.; druga pa 7. novembra istega leta. Obe baziliki, obojno Marijino svetišče čuvajo sinovi sv. Frančiška, čegar red se od nekđaj odlikuje v razširjanju Marijine časti in slave. — Imenitni ter znameniti ste torej tudi naši dve baziliki. Sv. Gora ima samo častno ime bazilike; mariborska bazilika pa nima samo častnega imena, temveč prevzvišeni naš knezoškof lavantinski so ji preskrbeli, da je v ožji zvezi z liberijansko baziliko ali baziliko Matero Božje

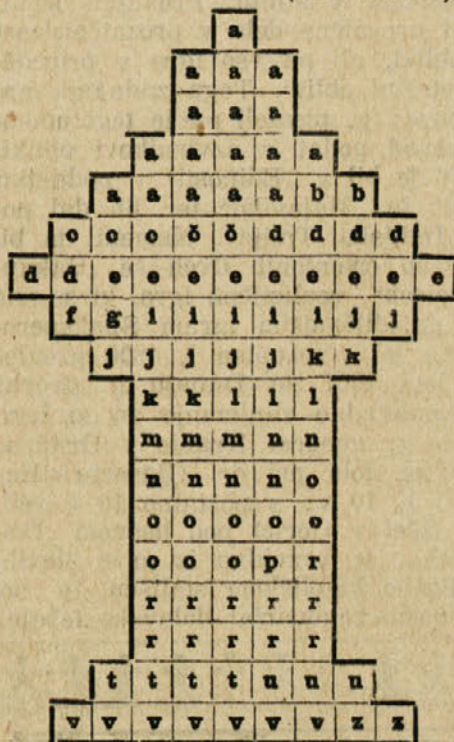
Večje v Rimu in da ima kot taka tudi iste pravice in odpustke. — Ne morem danes zavoljo pomanjkanja prostora posaditi na duh. gredico odpustkov, ki jih lahko zadobijo obiskovalci mariborske bazilike. Kdor ima pri roki „Cvetje“ l. 1907, str. 122, lahko prebere članek: „Dve novi baziliki“ in bo našel tam zbrane vse te odpustke. Drugim jih mogoče naštejemo enkrat o priliki! C.

Razno blago.

Človek, ki je imel zelo veliko časa, je izračunal sledeče: Povprečno se porodi 36 milijonov otrok vsako leto na svetu, ali 70 na minuto, torej več nego eden na sekundo. Če bi zibeli teh otrok postavili drugo ob drugo, bi to izdalo dolgost, ki bi bila enaka potovanju okoli zemlje, in če bi šle matere s svojimi novorojenčki druga za drugo vedno po 20 v eni minuti mimo nas, bi bili zadnji mimosidoči otroci že štiri leta stari.

Besedna zastavica.

(Priredila E. K.)

- soglasnik
- priimek
- žensko krstno ime
- hišno orodje
- skupščina
- socijalna stranka
- geslo
- moško krstno ime
- radost vsakega človeka
- kovina
- vreme
- mož korenjak
- del trupla
- glavno mesto v Avstriji
- štirinožna žival
- zavetje vojakov
- glavno mesto na Koroškem
- plemenita oseba.

Od zgoraj navzdol in od leve na desno je geslo slovenskih fantov.

Književnost.

Kvišku srca ali cerkvena pesmarica za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma, za Marijine družbe in razne bratovščine. Izdal dr. Jos. Somrek. V Mariboru 1908. Tiskarna sv. Cirila. Cena celo v platno vezani knjigi 1 K 20 v, elegantno vezani 2 kroni. Tu imamo po obliki in vsebini dovršeno knjigo. Kajti ona obsega na 316 straneh okoli 130 eno-, dvo-, tri- in četverglasnih napevov s sekiricami. Pesmarica ima mašne pesmi po vatikanskem koralu v modernih notah ali sekiricah, pesmi za razne cerkvene čase (advent, božič, post, velikonoč, binkošti), za procesijo s svetim Rešnjim Telesom, čiščenje Srca Jezusovega, blagoslovne, obhajilne, Marijine, za godove svetnikov in angelov, za verne duše. Tretji del ima pete litanije Srca Jezusovega, lavretanske in vseh svetnikov in razne priložnostne. Izborna je za mladeniče in dekleta Marijine družbe, za poroke in novemaše. — Najslabše se je dosedaj godilo pevovodjem za nagrobnice. Ta pesmarica jih ima pet na izbiro. Pesmarici je dodjan kratek molitvenik, da imajo pevci in pevke najpotrebniše molitve vedno pri rokah. Pesmarica bo brezdvomno ustregala dušnim pastirjem, kakor tudi pevskim zborom. Po vsebini in obliki se lahko meri s sličnimi deli drugih, večjih narodov. Župnijski uradi in šolska vodstva dobijo pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali pri Katoliški bukvarni v Ljubljani, ako naročijo vsaj 50 iztisov obenem skupaj, iztis lepo vezan po 1 K, kar je za Marijine družbe in šolarje zelo ugodno.

Sakuntala, indijska gledališčna igra. Prevedel dr. Karol Glaser. V Mariboru, tiskarna sv. Cirila. 1908. Založil pisatelj. Cena 1 K 20 v. Sploh je znan, da je dramatika vrhunec pesništva, ker se v njem najlepše zrcali človeško življenje. Če se v

Slovenih kje med prostim ljudstvom priredi kaka veselica, kjer se slišijo muzika ali petje ali govori ter se predstavlja kaka igra, se navadno preprosto ljudstvo najbolj zanima za dramske predstave. Ko se je med omikanci začelo širiti znanje o duševnem bivstvu orientalskih narodov, so se tudi omikani krogi in učenjaki v prvi vrsti zanimali za dramske proizvode vstojnih narodov, med katerimi zavzemajo najodličnejše mesto Indi; pa samo Angleži, Francozi in Nemci so dobili po določenem načrtu prirejene zbirke indijskih gledaliških iger, prevedenih v materinski jezik. Angležem je takje igre priredil H. H. Wilson z naslovom: *Select Specimens of the Theatre of the Hindus*, 2 vols London. 3. izdaja 1571.; Francozom Sylwain Levi le Theatre Indien, Paris 1890.; Nemcem pa L. Fritze, ki je bil vadniški učitelj v Drossenu na Branibarskem in s katerim se je bil dr. Glaser osebno seznanil l. 1881. na petem shodu orientalistov v Berlinu. Na tri načine so prevajali te igre, ki imajo navadno tretjino besedila v stihih. Prevajali so ali tako, da so podajali prozaične dele v prozaični, metrične v metrični obliki, ali pa vso igro v prozaični, ali pa vso v metrični obliki. Tega zadnjega načina se je držal Fritze; g. pisatelj pa je tega mnenja, da se mora prevod podati v izvornikovi obliki. V letih 1885 in 1876 je bil v „Edinosti“ v podiistku objavil igri „Urvaši“ in „Malaviko“ ter jih dal ponatisniti v zbirki „Indijska Talija“. Namenil je bil izdati štiri igre, razen omenjenih dveh še „Sakuntalo“ in „Ilovnat voziček“, realistično igro, ki se sme postaviti na stran najodličnejšim igram Shaksperovim. „Sakuntalo“ mu je v rokopisu l. 1896 pregledal g. Funtek in leta 1907 na Dunaju g. dvorni svetnik Trnovec. Nenavadno zanimanje za to igro je letos pokazal tudi g. general Kranjc v Gradcu. Prevod „Sakuntale“ se dobi pri dr. Glaserju v Hočah (Štajersko) za 1 K 10 v; s poštnino 10 v več.

Nov list je izšel v Gorici pod imenom „Delavski Tovariš.“ Kakor je razvidno iz prve številke, stoji list na odločno katoliškem stališču in bo gotovo tudi z vso vnemo zagovarjal delavske težnje.

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastoj da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča	gld. 1:80
	Roskopf	2:70
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	4—
	Srebrna	7—
	Srebrna s tremi pokrovi	8—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tulla“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	4:30
Št. 34.	Srebrna damska rem-ura	3:10
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	3:30
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	5—
	Ista z dvojnimi pokrovi	6:40
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	2—
Št. 107.	Kuhinjska ura	2:40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: : : : : tančno, vestno in jako ceno. : : : : :

Th. Fehrenbach,

Največja tovarniška zaloga ur

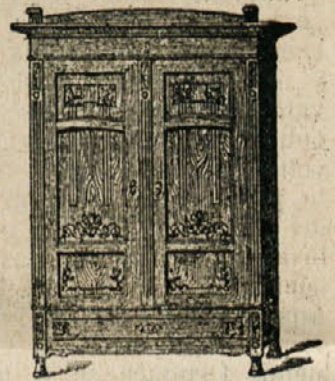
Maribor, Gosposka ul. 26. : : Filialka, Dravska ul. 2.

Pohištvo

od najfinjšega do najprimestejšega izdelka, kakor omare, postelje, divane, kredence, kuhinjsko pohištvo itd. Vse zelo trpežno in solidno delo pri hitri postrežbi. Z odličnim spoštovanjem se priporoča 204

Jožef Kolarič, Maribor.

Fran-Josefstr. št. 9., v lastni hiši.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je najboljšo nadomestilo za pristni sadni mošt „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. 300 l te pijače narejene iz „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janez-u Posch, špecerijska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna razpošiljatev vsak dan. — Sviri se pred ponarejanjem. 14

RAKE

dobre vrste prodaja do konca septembra Kašpar Kriber, p. d. Tišlar v Pazirjah, p. Brdo pri Šmohoru, Koroško.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstorigica) 5 K franko na vsako pošto povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.

156

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg, Venec pobožnih molitev in sv. pesmi	K 3:50
Rozman, Dekliške bukvice „ 3—	
Venec svetih pesmi	2—
Prijatelj otroški	—40
Sv. Opravilo	1:35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poštnina znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Pozor, kmetje in fantje!